

21.11.2017

Julkinen

## Kokoustiedot

|                           |                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Aika                      | 21.11.2017 tiistai klo 16:00 – 19:19                                                                                                                                                                                |
| Paikka                    | Kouluvirasto (2. kerroksen lautakuntien kokoushuone), osoite: Vuorikatu 27                                                                                                                                          |
| Lisätietoja               | Kokouksen alussa lautakunnalle esiteltiin:<br>- vuokrajärjestelmän esittely (Heikki Kekäläinen, asiakkuuspäällikkö /tilakeskus)<br>- yksityisen päivähoiton sääntökirjan esittely / Tuula Nuotio (palvelupäällikkö) |
| Saapuvilla olleet jäsenet |                                                                                                                                                                                                                     |

Pekka Niiranen, puheenjohtaja  
Tuula Savolainen, varapuheenjohtaja  
Iris Asikainen  
Miia Eskelinen-Fingerroos  
Maritta Norberg (Heli Jussilan varajäsen)  
Petri Kaunisto, poistui klo 18.36 (§ 38)  
Marko Kilpi  
Kari Loponen  
Heikki Meriranta, poistui klo 19.03 (§ 39)  
Hanna Svensk, poistui klo 19.05 (§ 39)  
Veijo Tirkkonen

## Muut saapuvilla olleet

|                                                                     |                               |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Jaakko Kosunen                                                      | kaupunginhallituksen edustaja |
| Pekka Vähäkangas, palvelualuejohtaja                                | esittelijä                    |
| Leena Auvinen, opetusjohtaja                                        |                               |
| Juha Parkkisenniemi, kasvatusjohtaja                                |                               |
| Raija Heinonen, talouspäällikkö, poistui klo 18.19 (§ 37)           |                               |
| <b>Poissa:</b> Jutta Vihonen                                        | Nuorisovaltuuston edustaja    |
| Tanja Karpasto, tilahallintapäällikkö, poistui klo 17.29 (§ 33)     |                               |
| Tuula Nuotio, palvelupäällikkö, poistui klo 17.29 (§ 33)            |                               |
| Jari Väänänen, nuorisopäällikkö                                     |                               |
| Heikki Kekäläinen, asiakkuuspäällikkö, poistui klo 16.35            |                               |
| Mika Kuitunen, rehtori, poistui klo 19.07 (§ 39)                    |                               |
| Emilia Rönkkö, hankesuunnitteluarkkitehti, poistui klo 17.29 (§ 33) |                               |
| Pekka Savolainen, henkilöstö- ja hallinto-päällikkö                 | pöytäkirjanpitäjä             |

## Allekirjoitukset

Pekka Niiranen  
puheenjohtaja

Pekka Savolainen  
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Kuopiossa, Vuorikatu 27, **21.11.2017**

Miia Eskelinen-Fingerroos

Iris Asikainen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla [www.kuopio.fi/paatoksenteko](http://www.kuopio.fi/paatoksenteko) **21.11.2017**

Pekka Savolainen  
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakukiellot Kuntalain 136 §:n mukaan ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta voi tehdä §:ien 31 – 36, 38 – 40 ja 42 - 44 osalta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutosta ei voi hakea valittamalla §:ään 41, koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Pöytäkirjaan liitetään oikaisuvaatimusohjeet §:n 41 osalta

liite A

ja seuraava valitusosoitus §:n 37 osalta

liite B



**Käsitellyt asiat**

| Nro | §    | Liite/<br>viite* | Otsikko                                                                                                                                                                        | Sivu |
|-----|------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1   | 31 § |                  | <a href="#">Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus</a>                                                                                                                       | 5    |
| 2   | 32 § |                  | <a href="#">Pöytäkirjantarkastajat</a>                                                                                                                                         | 6    |
| 3   | 33 § | 1                | <a href="#">Nilsiän uuden päiväkodin hankesuunnitelma</a>                                                                                                                      | 7    |
| 4   | 34 § |                  | <a href="#">Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2018 talousarvioesitys / Tilannekatsaus</a>                                                                               | 11   |
| 5   | 35 § |                  | <a href="#">Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2017 talousarviomuutokset / Varhaiskasvatuspalveluiden ylitysennuste ja käynnissä olevat hankkeet</a>                     | 16   |
| 6   | 36 § |                  | <a href="#">Kasvun ja oppimisen palvelualueen v. 2017 talousarviomuutokset / Kalustoinvestointimäärärahan pienentäminen (Juankosken päiväkotiti ja Tuomikujan päiväkotiti)</a> | 18   |
| 7   | 37 § | 2-3              | <a href="#">Oikaisuvaatimus / Viiking Musiikki Oy / Kulttuuriareena 44 valohankinta</a>                                                                                        | 19   |
| 8   | 38 § | 4-5              | <a href="#">Vastine: Kannanotto / Vehmersalmen nuorisotyön resurssien lisääminen</a>                                                                                           | 21   |
| 9   | 39 § | 6                | <a href="#">Vastine valtuustoaloitteeseen: Erityisopetuksen tila Kuopiossa</a>                                                                                                 | 23   |
| 10  | 40 § | 7                | <a href="#">Vastine valtuustoaloitteeseen koskien uutta lähikoulua Linnanpellon ja Männistön alueelle</a>                                                                      | 27   |
| 11  | 41 § | 8                | <a href="#">Kuopion kaupungin päivälukioiden aloituspaikkojen määrän lisääminen 1.8.2018 alkaen</a>                                                                            | 29   |
| 12  | 42 § | 9                | <a href="#">Tietoja Kuopion kaupungin perusopetuksesta lukuvuonna 2017 - 2018</a>                                                                                              | 30   |
| 13  | 43 § | 10               | <a href="#">Tietoja Kuopion kaupungin lukioista lukuvuonna 2017 - 2018</a>                                                                                                     | 32   |
| 14  | 44 § | 11-12            | <a href="#">Tiedonantoja 21.11.2017</a>                                                                                                                                        | 34   |

**Muutoksenhaku**

|      |                                                                                                 |    |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 41 § | <a href="#">Liite A kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / Kasvun ja oppimisen lautakunta</a> | 36 |
| 37 § | <a href="#">Liite B kuntalain mukainen valitusosoitus / Kasvun ja oppimisen lautakunta</a>      | 37 |

31 §

**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti ja koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

**Päätös**

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen alussa lautakunnalle esiteltiin:

- vuokrajärjestelmän esittely (Heikki Kekäläinen, asiakkuuspäällikkö /tilakeskus)
- yksityisen päivähoidon sääntökirjan esittely /Tuula Nuotio (palvelupäällikkö)

Heikki Kekäläinen poistui kokouksesta klo 16.35 esittelyn jälkeen.

32 §

**Pöytäkirjantarkastajat**

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Miia Eskelinen-Fingerroos ja Iris Asikainen.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

**Nilsin uuden päiväkodin hankesuunnitelma****Tilahallintapäällikkö Tanja Karpasto**  
**Kasvu ja oppiminen / tila- ja hankintapalvelut****Hankesuunnittelun taustaa**

Vs. kaupunginjohtaja asetti työryhmän 20.6.2017 laatimaan Nilsin uuden päiväkodin hankesuunnitelman hyväksytyn tarveselvityksen perusteella, joka valmistui vuoden 2014 lopussa. Tarveselvitystyöryhmä esitti hankesuunnitelman pikaista laadintaa uuden päiväkodin toteuttamiseksi Nilsin keskustaan. Vuosien 2015 ja 2016 aikana tehtiin järjestelyjä, joilla saatiin lisää aikaa kokonaisratkaisun suunnitteluun ja toteutukseen. Nilsin osalta ei ole olemassa erityistä päivähoiton verkostosuunnitelmaa. Keskusta-alueen lapsimäärä tulee lapsimääräennusteen mukaan pysymään samanlaisena, jolloin hoitopaikkatarve on 110 alle 6-vuotiasta lasta.

Tällä hetkellä Nilsin keskusta-alueella kunnallisia päivähoitopalveluja järjestetään neljässä toimipisteessä, joista kolme on määräaikaista. Tarinatakun päiväkotia (Uitintie 57) on pysyvä päiväkotia, jossa enimmäishoitopaikkamäärä on 24 lasta. Sinisepon päiväkotia (Syvärintie 45) toimii Alppilukion asuntolan kahdeksaan asuntoon toteutetuissa väistötiloissa, joiden enimmäishoitopaikkamäärä on 64 lasta. Toimipaikalla on viiden vuoden määräaikainen rakennuslupa 21.10.2021 saakka. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi. Leivonpesän ryhmäperhepäiväkotia toimii kerrostalohuoneistossa (Leivontie 4). Kohteen enimmäishoitopaikkamäärä on 10 lasta. Toimipaikalla on viiden vuoden määräaikainen rakennuslupa 21.10.2021 saakka. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi. Kiurunpesän osalta lupaa ei ollut mahdollista päivittää, jolloin akuutin tilanteen ratkaisemiseksi vuoden 2016 lopussa vuokrattiin ns. viipalepäiväkotia, joka sijoitettiin yläkoulun ja lukion tontille (Koulupolku 6). Päiväkodin enimmäishoitopaikkamäärä on 24 lasta. Kohteella on määräaikainen rakennuslupa 8.11.2021 saakka, ja nykyisen sopimuksen puitteissa vuokra-aika on 36kk, päättyen aikaisintaan 15.12.2019. Alueella ei ole tarjolla palvelua yksityisessä päiväkodissa.

Edellä kuvatut väliaikaiset tilat ovat pääosin epäkäytännöllisiä ja soveltuvat huonosti päiväkotikäyttöön. Tiloja ei muutostöilläkään saada vastaamaan vaatimuksia, jotka pysyville päivähoiton toimitiloille on asetettu. Tavoitteena on, että keskusta-alueen väliaikaisista ja määräaikaista järjestelyistä päästään tilanteeseen, jossa päivähoitoa järjestetään Tarinatakun päiväkodin (yksi ryhmä) lisäksi toimintaa varten suunnitelluissa, pysyvissä tiloissa (viisi ryhmää), joihin edellä mainittujen väliaikaisten toimipisteiden toiminnat kes-

kitetään. Keskusta-alueen päivähoidon sijoittuminen jatkossa kahteen pysyvään rakennukseen olisi tarkoituksenmukaista sekä päivittäisen toiminnan sujuvuuden että väliaikaisista tiloista aiheutuvien kustannusten takia.

### **Hankkeen laajuus ja laatutavoitteet**

Nilsin uuden päiväkodin mitoituksen lähtökohtana on päiväkodissa samanaikaisesti olevien lasten enimmäismäärä (92). Todellinen hoitopaikkamäärä vaihtelee lasten iän ja hoitotarpeen mukaan. Uusi päiväkotitalo sisältää tilat 5 ryhmälle, joista yksi on vuorohoitoryhmä. Hankesuunnittelun yhteydessä on selvitetty myöskin perhepäivähoidon varahoidon sekä avoimen päiväkotitoiminnan tarpeita. Tarvittavien tilaresurssien osalta on otettu huomioon Tahkon alueen kausityöntekijöiden lasten mahdollinen päivähoitotarve ja -määrä. Yhteistilat (monitoimisali, kerhotila sekä aula pienkeittiöineen) tulevat mahdollistamaan avoimen päiväkodin ja kerhon lisäksi ilta / viikonloppukäytön. Uudessa päiväkodissa tulee olemaan henkilöstöä yhteensä n. 20 työntekijää.

Tilaohjelman hyötyala muodostuu viidestä kotialueesta sekä yhteiskäyttötiloista, hallinnollisista tiloista ja aputiloista. Lapsiryhmien tilat muodostavat kaksi kotialueparia, joilla on yhteiset sisäänkäynnit ja kuraeteiset. Lisäksi vuorohoitoryhmällä on oma sisäänkäynti sekä kuraeteinen. Kohteesta on hankesuunnittelun aikana laadittu viitesuunnitelma. Viitesuunnitelman mukainen hyötyala on n. 1060m<sup>3</sup>, kerrosala n. 1175m<sup>2</sup> ja bruttoala n. 1310m<sup>2</sup>.

Hankkeen laatutavoitteisiin on sisällytetty teknis-toiminnallinen, kokemuksellinen sekä sosiaalinen näkökulma. Varhaiskasvatuksen uudellinen pedagoginen toiminta korostaa laaja-alaista osaamista sekä lasten omia mielenkiinnon kohteita ja tarpeita kasvuympäristössä. Toiminnallisuuden suunnittelussa painotetaan vuorovaikutteista oppimista sekä leikkimistä, liikkumista, tutkimista ja ilmaisua. Tilasuunnittelussa on huomioitava pitkäkestoisen leikin ja pienryhmätyöskentelyn tarpeet. Päiväkodissa pyritään järjestämään varhaiskasvatusta kaikille lapsille, myös liikkumis- ja toimimisesteisille. Toiminnallisessa suunnittelussa huomioidaan myös henkilökunnan ergonominen työympäristö sekä tilojen yhteiskäytön mahdollisuudet.

Hankkeen arkkitehtonisten laatutavoitteiden osalta on huomioitava päiväkotirakennuksen sijoittuminen pientalovaltaiselle asuinalueelle taajaman keskustatoimintojen ulkopuolella. Päiväkotitilojen kodinomaisuus, virikkeellisyys ja elämyksellisyys on tärkeää huomioida suunnittelussa. Lisäksi päivähoitoympäristön tulee olla lapsen mittakaavasta selkeä ja helposti hahmotettava. Piha-alueen valaistussuunnittelun tärkeänä lähtökohtana on huomioida päiväkodin aukioloajat varhaisesta aamusta myöhään iltapäivään, jotta valvottavuus ja turvallisuus toteutuvat myös pimeänä vuodenaikana.

### **Kaavallinen tilanne**

Uuden päiväkodin tontti on Sinisepon aiemman, sisäilmaongelmien vuoksi vuonna 2011 suljetun ja vuonna 2015 puretun päiväkodin tontti, joka sijaitsee

21.11.2017

Nilsin keskustassa omakotivaltaisella alueella. Päiväkodin tontti on kaavassa merkinnällä YS 'Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue'. Asemakaavan mukaisesti tontilla on tehokkuusluku (e=0,2). Hankesuunnittelun käynnistyessä tontilla ei oltu tehty kaavanmukaista kiinteistönmuodostusta, minkä vuoksi hankesuunnittelun aikana on tehty tontin lohkomiseen liittyvät toimenpiteet. Muodostettavan tontin uusi pinta-ala on 4541m<sup>2</sup>, mikä oikeuttaa 908 k-m<sup>2</sup> rakennusoikeuden määrään. Koska kyseinen rakennusoikeus ei riitä 5-ryhmäiselle päiväkodille, Tilakeskus tulee hakemaan poikkeuslupaa rakennusoikeuden ylittämiseen tontilla.

### **Toteutusvaihtoehdot ja arvioitu aikataulu**

Vaihtoehtoisia rahoitus-/toteutusratkaisuja ovat 1) kaupungin oma investointi 2) vuokratohde, jossa ulkopuolinen investori toteuttaa Kuopion kaupungille vuokratpäiväkodin (ei siirrettävä) pitkällä vuokra-ajalla, sekä 3) elinkaarimalli. Hankesuunnitelmassa esitetään, että hanke toteutetaan joko vaihtoehdon 1. tai 2. mukaan. Päätös toteutuksesta tehdään siten, että ratkaisu on Kuopion kaupungin kokonaistaloudellisen edullisuuden kannalta paras mahdollinen. Kaupungin omasta investoinnista on laadittu kustannusarvio sekä tämän pohjalta vuokralaskelma. Vuokramallilla toteutetun hankkeen viitteellisenä vertailuhintana voidaan käyttää Maaningan vuokratpäiväkotihanketta.

Mikäli hankesuunnitelma hyväksytään marraskuussa 2017, ja toteutussuunnittelua jatketaan välittömästi hankesuunnitelman hyväksymisen ja kilpailutuksen jälkeen hankesuunnitelman pohjalta, uusi päiväkotitoi-mintansa 9/2019. Tarkempi aikataulu määrittyy valitun toteutustavan perusteella. Mikäli hankkeen käynnistyminen viivästyy aikataulussa esitetystä ajankohdasta esimerkiksi poikkeuslupan hakemiseen liittyvistä syistä, tämä johtaa nykyisten epäkäytännöllisten ja osin korkeita vuokratkustannuksia aiheuttavien väliaikaisratkaisujen jatkumiseen.

### **Hankesuunnittelutyöryhmän esitys**

Hankesuunnittelutyöryhmä esittää Nilsin uuden päiväkodin toteuttamista hankesuunnitelmassa esitetyssä laajuudessa ja aikataulussa osoitteeseen Syvärintie 33, 73300 Nilsin.

Vaikutusten arviointi

-

### **Esitys**

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy hankesuunnitelman.

Liitteet

1 8622/2017 Hankesuunnitelma (liitteineen)

Valmistelija

Emilia Rönkkö

Tanja Karpasto

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5089

puh. +358 44 718 4130

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy tilahallintapäällikön esityksen ja esittää hankesuunnitelman edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tuula Nuotio, Tanja Karpasto ja Emilia Rönkkö poistuivat kokouksesta klo 17.29 tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kasvun ja oppimisen lautakunta  
Kasvun ja oppimisen lautakunta

21 §  
29 §

26.9.2017  
24.10.2017

§ 34

Asianro 6345/02.02.00/2017

**Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2018 talousarvioesitys / Tilannekatsaus****Päätöshistoria****Kasvun ja oppimisen lautakunta 26.9.2017 21 §**

Talouspäällikkö Raija Heinonen  
Kasvu ja oppiminen / taloushallintopalvelut

Kasvun ja oppimisen palvelualueen talousarvion valmistelutilannetta on esitelty lautakunnalle elokuun alun ta-2018 seminaarissa sekä elokuun varsinaisessa kokouksessa.

Kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioehdotusta ensimmäisen kerran 20.11.2017 ja samana päivänä se esitellään valtuustolle ja lautakunnille. Kaupunginhallitus päättää talousarvioesityksestä 27.11.2017. Valtuuston periaatekeskustelu kaupunginhallituksen talousarvioesityksestä on 11.12.2017 ja talousarvion päätöskokous 18.12.2017.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2018 käyttösuunnitelma hyväksytään tammikuun 2018 kokouksessa.

Palvelualueiden talousarvioesitys sisältää:

- toiminta-ajatuksen, toimintaympäristö ja sen muutokset, tuottavuutta lisäävät toimenpiteet, toiminnan painopisteet, toiminnan painopisteiden vaikutukset osaamis- ja henkilöstötarpeeseen sekä henkilöstövaikutukset, henkilöstön ja osaamisen saatavuus, suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä
- toimintamuutostaulukon, joka sisältää käyttötalousmenojen euroesityksen
- mittariston

Kasvun ja oppimisen palvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2018:

Toimintaympäristön muutoksissa on todettu palveluverkoston päivitys asiakaspalvelun kehittämiseksi ja tilojen käytön tehostamisen näkökulmasta, joka on myös yksi tuottavuustoimenpide. Muita tuottavuustoimenpiteitä on tilojen yhteiskäytön kehittäminen eri toimijoiden kanssa sekä tarpeettomista tiloista luopuminen, henkilöstön hyvinvointiin kiinnitetään huomioita, sairauspoissaolojen vähentämiseksi laaditaan suunnitelma sekä sähköisten työvälineiden ja palveluiden käyttöä/käytettävyyttä kehitetään yhdessä tietohallinnon kanssa.

21.11.2017

**Toimintatuotoissa** suurimman muutoksen aiheuttaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen aleneminen 1.3.2017 ja 1.1.2018 lukien.

**Toimintakulujen** osalta suurimmat muutokset aiheutuvat lasten määrän kasvusta varhaiskasvatuspalveluissa sekä oppilasmäärän kasvusta perusopetuspalveluissa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen aleneminen lisää myös palvelusetelikustannuksia.

Sisäisten vuokrien kasvu johtuu yleiskorotuksesta sekä tilamuutoksista, joita vuonna 2018 on mm. Jynkän uuden koulun koko vuoden vuokra, Karttulan Kissakuusen uuden koulun 5 kk:n vuokra, Hiltulanlahden ja Riistaveden koulun uudet viipaleet sekä Maaningan ja Juankosken uusien päiväkotien vuokrat.

Henkilöstömenoissa on huomioitu sivukulujen aleneminen, mahdollisia palkankorotuksia esityksessä ei ole huomioitu.

Kalustoinvestoinneissa suurimpana esityksenä on uuden Karttulan Kissakuusen koulun ja päiväkodin kalustaminen.

Vuoden 2018 talousarviota käsitellään 21.9. johtoryhmien yhteisessä seminaarissa, jossa kuullaan kaupunginvaltuuston talous- ja strategiaseminaarissa tehdyt mahdolliset linjaukset ja sen vuoksi talousarvioesitys tehdään vasta kokouksessa.

Liitteenä jaetaan kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2018 talousarvioteksti sekä kalustoinvestointiesitys. Käyttötalouden euroesitys ja mittarit esitellään kokouksessa.

Vaikutusten arviointi -

Liitteet:

6345/2017 Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2018 talousarvioteksti

6345/2017 Kalustoinvestointiesitys v. 2018

Valmistelija  
Raija Heinonen  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4221

**Päätösehdotus** Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2018 talousarvioesitys tehdään kokouksessa.

**Päätös** Kokouksessa jaettiin pöydälle palvelualuejohtajan päätösehdotus:

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kasvun ja oppimisen palvelualueen osalta kaupunginjohtajan talousarvioesityksen valmistelun pohjaksi:

**Käyttötalouden osalta:**

|                | <b>Ta-2018 esitys<br/>€</b> | <b>Muutos edelli-<br/>seen vuoteen /<br/>€</b> | <b>Muutos edelliseen vuo-<br/>teen / %</b> |
|----------------|-----------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Toimintatuotot | 12 075 675                  | -2 460 000                                     | -16,9 %                                    |
| Toimintakulut  | -203 186 982                | -4 575 743                                     | 2,3 %                                      |
| Toimintakate   | -191 111 307                | -7 035 743                                     | 3,82 %                                     |

**Kalustoinvestointien osalta:**

- toimintakulut -1,490 M€

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi yllä mainitun palvelualuejohtajan esityksen.

Taina Vainio poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.37.

Liitteeseen Kasvun ja oppimisen palvelualue tehtiin seuraava muutos:

Kohtaan Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä, toinen kappale  
”Perusopetuksessa seurakunnat, yhdistykset ja seurat tuottavat osan  
koululaisten iltapäivätoiminnasta”

---

**Kasvun ja oppimisen lautakunta 24.10.2017 29 § :**

Talouspäällikkö Raija Heinonen  
Kasvu ja oppiminen / taloushallintopalvelut

Vaikutusten arviointi -

**Liitteet:**

6345/2017 Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2018 talousar-  
vioteksti (ei jaeta uudestaan, jaettu 26.9.2017 kokouksessa)

6345/2017 Kalustoinvestointiesitys v. 2018 (ei jaeta uudestaan, jaettu  
26.9.2017 kokouksessa)

Valmistelija  
Raija Heinonen  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4221

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kokouksessa esitellään katsaukset kaupunginjohtajan 18.10.2017 ja  
24.10.2017 talousarviopalavereista.

21.11.2017

**Päätös**      Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kokouksessa esiteltiin katsaukset kaupunginjohtajan 18.10.2017 ja 24.10.2017 talousarviopalavereista.

Koko kaupungin osalta vuoden 2018 talousarvion 24.10. valmistelutilanne erottaa -3,8 M€ kv:n ta-2018 seminaarissa linjattuun -12,5 M€ alijäämään.

Kasvun ja oppimisen palvelualueelta odotetaan toimintatulojen kasvattamista / toimintakulujen vähentämistä, tavoitteeksi asetettiin 18.10. palaverissa n. 1,5 -2 M€.

Lautakunta keskusteli eri vaihtoehtoista ja antoi oman esityksensä li-  
säsopeuttamistoimenpiteistä kaupunginjohtajan talousarvioesityksen valmis-  
telun pohjaksi.

Puheenjohtaja esitti, että lautakunta antaa esityksenä seuraavaa: että loutakunta ei pidä mahdollisena toimintakulujen vähentämistä ilman että se vaikuttaisi opetuksen määrään ja laatuun. Ainoa ajateltavissa oleva sopeuttamistoimenpide on iltapäivätoiminnan toimintamaksujen korottaminen.

Jäsen Maritta Norberg esitti, että lautakunta antaa esityksenä seuraavaa: että lautakunta ei pidä mahdollisena toimintakulujen vähentämistä ilman että se vaikuttaisi opetuksen määrään ja laatuun.

Jäsen Marko Kilpi kannatti jäsen Maritta Norbergin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi toisistaan poikkeavaa esitystä, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta järjestetään nimenhuutoäänestys.

Käsittelyjärjestysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ne, jotka kannattavat puheenjohtajan esitystä, äänestävät ”JAA” ja ne, jotka kannattavat jäsen Norbergin ehdotusta, äänestävät ”EI”.

Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä puheenjohtajan esitys sai 5 (viisi) ääntä (Savolainen, Asikainen, Eskelinen-Fingerroos, Kaunisto ja Svensk) ja jäsen Norbergin esitys sai 5 (viisi) ääntä (Norberg, Kilpi, Loponen, Meriranta ja Tirkkonen) joten puheenjohtajan ääni ratkaisi lautakunnan päätösesityksen lautakunnan päätökseksi.

---

**Kasvun ja oppimisen lautakunta 21.11.2017:**

Talouspäällikkö Raija Heinonen  
Kasvu ja oppiminen / taloushallintopalvelut

Kokouksessa esitellään kaupunginjohtajan vuoden 2018 talousarvioesitys.

Vaikutusten arviointi -

Valmistelija  
Raija Heinonen  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi  
puh. +358 44 718 4221

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää merkitä saadun esittelyn tiedoksi.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

**Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2017 talousarviomuutokset / Varhaiskasvatuspalveluiden ylitysennuste ja käynnissä olevat hankkeet**

**Talouspäällikkö Raija Heinonen**  
**Kasvu ja oppiminen / taloushallintopalvelut**

**Varhaiskasvatuspalveluiden talousarviomuutokset:**

Varhaiskasvatuspalveluiden osalta on koko vuoden ajan ennustettu tulojen alittumista budjetoidusta. Varhaiskasvatusmaksuja alennettiin 1.3.2017 lukien ja tätä muutosta ei talousarvion laadintavaiheessa voitu huomioida, koska ei ollut vielä päätöstä maksulain muutoksesta. Varhaiskasvatusmaksujen ennustetaan toteutuvan 700 000 € alle talousarvion.

Myös varhaiskasvatuspalveluiden menojen ennustetaan ylittyvän budjetoidusta 900 000 €. Kuluvan vuoden talousarvioon asetettu kiky-sopimukseen perustuva sopeuttamistoimenpide (0,6 M€) työajan pidentämisestä ei tule toteutumaan ja ennakkotiedon mukaan lomapalkkavelkakirjaus lisää menoja n. 0,2 M€.

**Perusopetuspalveluiden talousarviomuutokset:**

Perusopetuksen toimintatuottojen ja toimintakulujen ennustetaan alittuvan hanketoiminnan vuoksi 600 000 €, ei vaikutusta toimintakatteeseen. Vuoden 2017 talousarviossa hankkeet budjetoitiin tuloissa ja menoissa 1 723 667 €.

Suurin tekijä alittumiseen on euromäärältään ison opetusryhmien pienentämishankkeen päättymisen. Vastaavan tarkoitukseen on saatu edelleen hankerahoitusta, mutta euromäärältään avustus on olennaisesti pienentynyt. Ennusteessa on pyritty huomioimaan myös syyslukukaudella alkavien hankkeiden toteutuminen.

**Nuorisopalveluiden talousarviomuutokset:**

Nuorisopalveluiden toimintatuottojen ennustetaan ylittyvät käynnissä olevien hankkeiden vuoksi n. 126 000 € ja toimintakulujen ennustetaan ylittyvän n. 50 000 €.

Vuoden 2017 talousarviossa hanketoiminnan osalta budjetoitiin toimintatuloihin ja -menoihin 128 383 €.

Vuoden vaihteen jälkeen on tullut uusia päätöksiä mm. Etsivän Nuorisotyön hankkeen laajenemisesta ja yhteistyöhanke Suomen Humanistisen Ammattikorkeakoulun kanssa (KuoHu Lab – Kuopion kaupungin ja Humakin oppimisen, kehittämisen ja innovoinnin laboratorio).

Vaikutusten arviointi -

Valmistelija  
Juha Parkkisenniemi puh. +358 44 718 4008  
Jari Väänänen puh. +358 44 718 2661  
Leena Auvinen puh. +358 44 718 4003  
Raija Heinonen puh. +358 44 718 4221  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2017 talousarviosta vähennetään toimintatuloja 1 174 000 € ja lisätään toimintakuluja 350 000 €, toimintakate kasvaa talousarviomuutoksen myötä 1 525 000 € (100,8 %).

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

§ 36

Asianro 1084/02.02/2017

**Kasvun ja oppimisen palvelualueen v. 2017 talousarviomuutokset / Kalustoinvestointimäärärahan pienentäminen (Juankosken päiväkoti ja Tuomikujan päiväkoti)****Talouspäällikkö Raija Heinonen**  
**Kasvu ja oppiminen / taloushallintopalvelut**

Vuoden 2017 talousarviossa Juankosken päiväkodin kalustamiseen varattiin 50 000 € ja Tuomikujan päiväkodin väistötilan kalustamiseen varattiin 30 000 € kalustoinvestointimääräraha.

Juankosken päiväkodin toteutus siirtyi vuodelle 2018 ja Tuomikujan päiväkodin väistötilan kalustaminen saatiin hoidettua olemassa olevilla kalusteilla.

Em. päiväkotien kalustamiseen varattu 80 000 € määräraha ei käytetä kuluvana vuonna, joten se esitetään poistettavaksi talousarviosta. Juankosken päiväkodin kalustaminen on huomioitu vuoden 2018 talousarvioesityksessä.

Vaikutusten arviointi -

Valmistelija  
Raija Heinonen puh. +358 44 718 4221  
Tanja Karpasto puh. +358 44 718 4130  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2017 talousarvioon varattua kalustoinvestointimäärärahaa (1 350 000 €) pienennetään 80 000 eurolla.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

**Oikaisuvaatimus / Viiking Musiikki Oy / Kulttuuriareena 44 valohankinta****Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Pekka Savolainen**  
**Kasvu ja oppiminen / hallinto- ja henkilöstöpalvelut****Taustaa ja perustelut**

Kasvun ja oppimisen palvelualueen Nuorisopalvelujen nuorisopäällikkö on tehnyt 5.10.2017 §1 Hankinta- ym. sopimukset, asianumero 7640/2017 päätöksen Kulttuuriareena 44:n valokaluston uusimisesta. Päätöksen mukaisen hankinnan kustannus on 9 350,00 € (alv. 0). Kulttuuriareena 44:n nykyinen valokalusto on vanhentunut ja se on kaivannut päivitystä. Päätöstä varten oli pyydetty palvelualueen av-asiantuntijoiden kantaa valolaitteisiin ja asiantuntijoiden lausunnon pohjalta päädyttiin pyytämään tarjoukset sekä Viiking Musiikki Oy:ltä että F-musiikki Oy:ltä.

Alkuperäisenä tarkoituksena oli ollut tehdä hankintaa varten hintatiedustelu, mutta tiedustelu oli otsikoitu tarjouspyynnöksi, jossa oli yksilöity tuotemerkkeinä millaisista valolaitteista tarjousta pyydetään. Pyyntö lähetettiin ensiksi Viiking Musiikki Oy:lle. Koska Viiking Musiikki ei ole kaupungin hankintapaikka lähetettiin pyyntö samasta kokonaisuudesta myös F-musiikki Oy:lle. Molemmat yritykset toimittivat vastuksensa pyyntöihin, mutta F-musiikin tarjous poikkesi Viiking Musiikki Oy:n tarjouksesta.

Tarjouksia vertailtiin keskenään ja tarjousten perusteella päätettiin tekemään hankinta F-musiikki Oy:ltä. Viiking Musiikki Oy on tehnyt 12.10.2017 Kasvun ja oppimisen palvelualueen kirjaamoon saapuneella sähköpostilla oikaisuvaatimuksen nuorisopäällikön viranhaltijapäätökseen sillä perusteella, että tehdyllä päätöksellä on hankittu laitteisto, joka poikkeaa alkuperäisestä tarjouspyynnöstä eikä näin ollen ole alkuperäisen tarjouspyynnön mukainen.

Kuopion kaupungin hankintaohjeen hankinnat tulee toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti ja suunnitelmallisesti sekä mahdollisimman tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina ympäristövaikutukset, yritysvaikutukset ja sosiaaliset kriteerit huomioon ottaen. Avoimilta markkinoilta tehtävät hankinnat tulee kilpailuttaa hankintalakia noudattaen. Kaupungin hankinnat kilpailuttaa pääsääntöisesti IS-Hankinta Oy, jonka kilpailutusten ulkopuolelle jäävät mm. suorahankinnat ja pienhankinnat. Kaupungin hankinta ohjeet on päivitetty 1.1.2017 tulleen hankintalain osalta ja ne on hyväksytty kaupunginjohtajan johtoryhmässä 31.10.2017. Kaupungin pienhankintaohje koskee hankintoja, jotka alittavat kansallisen kynnysarvon. Näissä hankinnoissa ei sovelleta hankintalakia. Pienhankinnat toteutetaan HankintaSampo-järjestelmällä. Pienhankinta voidaan toteuttaa neuvottelumenettelyllä, jossa usealta eri toimijalta saadun tarjouksen perusteella tai neuvotellen heidän kanssaan ilman tarjousmenettelyä. Toinen vaihtoehto pienhankinnalle on tehdä suorahankinta, jos hankinnan arvo on vähäinen tai kilpailuttaminen on muutoin epätaroituksenmukaista.

Nuorisopalvelujen hankintaprosessi sisältää neuvottelumenettelyn kaltaisen hankintatavan. Pyynnöt laitteistosta on osoitettu kahdelle toimittajalle, joista molemmat ovat jättäneet esityksen, mutta toisen tarjoajan tarjous on poikennut alkuperäisestä tarjouspyynnöstä. Alkuperäisestä pyynnöstä poikkeava tarjous on tullut hyväksytyä. Vaikkei pienhankinnoissa sovelletakaan Lakia julkisista hankinnoista 1397/2016, on kuitenkin pienhankinnoissakin pyrittävä huomioimaan hankintalain 2§:n hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys. Hankintapäätöksen tekeminen alkuperäisestä poikkeavan tarjouksen perusteella ei kohtelee tarjouksen jättäjiä tasapuolisesti.

Vaikutusten arviointi -

**Esitys** Esitän, että Kasvun ja oppimisen lautakunta keskeyttää hankinnan ja palauttaa Kulttuuriareena 44 hankinnan uudelleen valmisteltavaksi ja päätettäväksi.

Liitteet 2 7640/2017 Oikaisuvaatimus  
3 7640/2017 Nuorisopäällikkö Jari Väänäsen päätös

**Päätösehdotus** Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas  
  
Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä henkilöstö- ja hallintopäällikön esityksen.

**Päätös** Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.  
  
Raija Heinonen poistui kokouksesta klo 18.19 tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

**Vastine: Kannanotto / Vehmersalmen nuorisotyön resurssien lisääminen****Opetusjohtaja Leena Auvinen  
Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö**

Lähidemokratiajaostolle, kasvun ja oppimisen palvelualuejohtaja Pekka Vähäkankaalle ja kasvun ja oppimisen lautakunnalle on osoitettu kannanotto Vehmersalmen nuorisotyön resurssien lisäämisestä. Kannanotto on Vehmersalmen pitäjäraadin, paikallisen nuorisotoimen, kaupunginosayhdistys Vehmersalmi ry:n sekä Vehmersalmen lähipalveluiden kehittämishankkeen yhteinen.

Kannanotossa esitetään nuorisotalon henkilöstöresurssien lisäämistä 75% nuorisonohjaajan tehtävään ja 50% kerhonohjaajan tehtävään. Perusteluina mainitaan mm. liikuntaryhmien puute yläasteikäisille (kohdennettuna juuri sen ikäisille), julkisen liikenteen vähyys estää nuorten pääsyn harrastustoimintaan muualle, erilaiset hallinnolliset tehtävät vievät nuorityöntekijän aikaa ja kesätoiminnan vähyys.

Tällä hetkellä nuorisotalo Majakassa toimii kaksi määräaikaista osa-aikaista työntekijää; nuorisonohjaaja, työaika on n. 17 h / vko ja kerhonohjaaja, työaika n. 12 h / vko. Lisäksi Majakalla nuorisotoimintaa järjestävät mm. seurakunta ja eri kansalaisjärjestöt.

Alla on verrattu Vehmersalmen henkilöstöresursseja muiden liitoskuntien nuorisotoimen alueelliseen/nuorisotalon henkilöstöresursseihin suhteessa 12 – 18 -vuotiaiden nuorten määrään:

esim.

- **Maaninka 1 kokoaikainen** nuorisonohjaaja, 12 – 18-vuotiaita nuoria 315
- **Juankoski 1 kokoaikainen ja yksi osa-aikainen n. 6 h /vko**, nuoria 322
- **Nilsii 1 kokoaikainen ja osa-aikainen n. 19 h / vko** (tarve osa-aikaiseen vaihtelee), nuoria 447
- **Riistavesi 2 osa-aikaista** n. 24 h / vko ja n. 20 h / vko, nuoria 202
- **Karttula 2 osa-aikaista** yhteensä n. 16 h / vko, nuoria 287
- **Vehmersalmi 2 osa-aikaista** yht. n. 30 h / vko, nuoria 117

Jokainen alue on kuitenkin omaileimainen, tarve nuorisotoiminnan järjestämiseen pyritään selvittämään aina aluekohtaisesti ja suunnataan olemassa olevat resurssit mahdollisemman tehokkaasti yhdessä kolmannen sektorin kanssa.

Uuden Kuopio 2030 -strategian yhdeksi läpileikkaavaksi teemaksi on nostettu kumppanuus. Tällä tarkoitetaan sitä, että kaupunki voi järjestää palvelut yhteistyössä jonkin muun tahon kanssa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi, resurssit jakaen ja synnyttäen lisäarvoa molemmille osapuolille.

Vaikutusten arviointi -

**Esitys**

Esitän, että selvitetään mahdollisuutta hyödyntää monikanavaista rahoitusta Vehmersalmen nuorisotyön resurssien lisäämiseksi yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa.

**Liitteet**

- 4 7897/2017 Kannanotto / Vehmersalmen nuorisotyön resurssien lisäämiseksi
- 5 7897/2017 Vehmersalmen pitäjäraadin pöytäkirjanote

Valmistelija

Jari Väänänen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2661

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

**Päätös**

Jäsen Tuula Savolainen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Petri Kaunisto poistui kokouksesta klo 18.36 tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

**Vastine valtuustoaloitteeseen: Erityisopetuksen tila Kuopiossa****Opetusjohtaja Leena Auvinen**  
**Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö**

Krista Rönkkö ja 19 muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuustoaloitteen koskien erityisopetuksen tilaa Kuopiossa. Aloitteessa kysytään, miten Kuopio pystyy vastaamaan erityisopetuksen kasvavaan tarpeeseen ja esitetään, että Kuopion erityisopetuksen tila tutkitaan ja resurssien riittävyyttä tarkastellaan pitkällä tähtäimellä.

**Taustaa**

Lähikouluperiaate ja inklusiivinen opetus on ollut ohjaavana koulutuspolitiikkana erityisopetuksen kehittämisessä jo 1980 luvulta alkaen. Suomi on sitoutunut inklusion kehittämiseen useiden kansainvälisten sopimusten kautta, joista yhtenä tärkeimmistä on Unescon Salamancan sopimus vuodelta 1994 (Salamanca Statement). Sopimuksen allekirjoittivat 92 maan hallitukset. Sopimus edellyttää myös Suomelta erityisopetuksen järjestelyjen kehittämistä tiettyyn suuntaan. Salamancan sopimus ilmenee perusopetuslaissa sekä esiopetuksen opetussuunnitelman 2000 perusteissa:

- Integraatiota ja inklusiota on edistettävä
- Yksilöön kohdistuvista vaateista on siirryttävä yhteisöön kohdistuviin vaateisiin
- Yksilön vammakeskeisyydestä on siirryttävä vahvuusaluekeskeisyyteen
- Erityisasiantuntuudesta on pyrittävä moniammatilliseen yhteistyöhön ja yhteistyöhön vanhempien kanssa

Opetusministeriön erityisopetuksen strategiassa vuodelta 2007 tarkastellaan erityisopetusta Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Irlannissa. Tarkastelun kohteeksi on valittu nämä maat, koska niiden yhteiskunnallinen viitekehys ja koulutusjärjestelmän perusrakenne ovat lähellä Suomea.

Pohjoismaissa erityiskoulujen määrä on koko ajan vähentynyt ja niidentoiminta-ajatus on muuttunut. Erityiskoulutyypiset oppilaitokset toimivat useimmiten resurssikeskuksina, jotka tarjoavat ensisijaisesti erityispedagogista osaamista ja ohjausta alueellisille kouluille. Niiden perustehtävänä ei yleensä ole opettaa ja kuntouttaa, vaan tämä tehtävä kuuluu paikallisille kouluille.

Kaikissa tarkastelluissa maissa inklusiivisen opetuksen ajatus on keskeinen koulutuksen kehittämisessä. Erityistä tukea tarvitsevat oppilaat opiskelevat yhä suuremmassa määrin omassa lähikoulussaan, tavallisen opetusryhmän mukana.

Kuopion kaupungin erityisopetuksen kehittäminen on perustunut vuonna 2009 hyväksyttyyn kehittämissuunnitelmaan (Erityisopetuksen rakenteen ja

21.11.2017

resursoinnin kehittäminen ja Erityisopetuksen sisällöllinen ja laadullinen kehittäminen). Kehittämissuunnitelman tavoitteena on lähikouluperiaatteen tukeminen sekä oikea-aikainen ja kestoinen tuki oppilaalle tuen tarpeen ilmetessä. Alun perin kehittämissuunnitelma tehtiin vuosille 2009 – 2013 mutta niiden päälinjojen toteuttamista on jatkettu senkin jälkeen. Kehittämissuunnitelman toteutumista on seurattu jatkuvasti ja painopistettä kehittämisessä on muutettu senhetkisen tarpeen mukaan. Seurannasta on vastannut erityisopetuksen kehittämistiimi johon kuuluvat alue-erityisopettajat, erityisopetuksen johtava rehtori, oppilashuollon edustaja, varhaiskasvatuksen edustaja ja perusopetuspäällikkö.

Suunnitelman yleistavoitteena ja tehtävänä oli tukea koulujen muutosta lähikouluiksi, joissa jokaisen yksilön tarpeet halutaan ja voidaan ottaa huomioon

Kehittämisen osa-alueita ovat olleet

***Osatavoite 1: Myönteiset asenteet monimuotoisuutta kohtaan.*** Tavoitteena on ohjata koulun henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden asenteita myönteisimmiksi monimuotoisuutta kohtaan.

***Osatavoite 2: Riittävät ja oikein kohdennetut resurssit.*** Tavoitteena on turvata kaikille kouluille riittävät resurssit tuen järjestämiseksi sekä varmistaa olemassa olevien resurssien optimaalinen käyttö

***Osatavoite 3: Riittävä ja ajanmukainen osaaminen.*** Tavoitteena on osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen vastaamaan lähikouluperiaatteen luomia haasteita

***Osatavoite 4: Toimivat rakenteet ja prosessit.*** Tavoitteena on kehittää erityisopetuksen päätöksentekoa, rakenteita, prosesseja ja malleja lähikouluperiaatetta vahvistaviksi

Kehittämissuunnitelmassa nähtiin kuitenkin tärkeänä säilyttää vahvaa tukea tarvitsevien oppilaiden opetus profiloituneissa kaupunki / aluetasoisissa pienluokissa. Näitä luokkia ovat kehitysvamma/autisti luokat, vaikeat kielelliset häiriöt ja erittäin haastava käyttäytyminen.

Tavoitteena ei ole ollut lopettaa erityisluokkia vaan hajauttaa erityisluokkaresurssi oppilaan lähikouluun jotta oppilasta voidaan tukea omassa koulussa. Myös profiloituneiden luokkien sijoittelussa ollaan otettu huomioon alueellinen jakautuminen. Lisäksi tavoitteena on ollut varhainen tuki Kuopion kaupungin strategian mukaisesti. Varhaisella tuella ja puuttumisella pyritään ohjaamaan resurssien käyttöä ennaltaehkäisyyn kalliimpien korjaavien toimenpiteiden sijaan.

Erityisopetusresurssia ei ole vähennetty vaan se on kasvanut samassa suhteessa yleisopetuksen resurssien kanssa kuntaliitosten ja oppilasmäärän kasvun mukaan.

## Nykytila

Keväällä 2017 opetusjohtajan toimesta aloitettiin kolmiportaisen tuen käytäntöjen tarkastelu ja syksyllä 2017 perustettiin kolmiportaisen tuen kehittämis- ja arviointiryhmä, jonka tehtävänä on arvioida syksyn 2017 aikana kolmiportaisen tuen käytänteitä ja esittää kehittämis ehdotuksia.

21.11.2017

Työryhmän toiminta on kesken joten tässä vaiheessa on mahdotonta esittää lopullisia linjauksia, mutta tällä hetkellä voi esittää jo alustavia tuloksia ja kehittämis ehdotuksia.

Lähikouluperiaate ja inklusiivinen ajattelu on osa kansallista strategiaa, kansainvälisiä sitoumuksia ja vahvasti mukana myös lainsäädännössä, joten kyseinen periaate on yksi kolmiportaisen tuen kehittämistä ohjaava asia

”17 § ([24.6.2010/642](#))

Erityinen tuki

Erityinen tuki muodostuu erityisopetuksesta ja muusta tämän lain mukaan annettavasta tuesta. **Erityisopetus järjestetään oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset huomioon ottaen muun opetuksen yhteydessä tai osittain tai kokonaan erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa.** Tässä momentissa tarkoitetun oppilaan opetuksessa voidaan poiketa 11 §:stä sen mukaan kuin 14 §:n nojalla säädetään tai määrätään...”

Myös huoltajat ja oppilaat ovat olleet tyytyväisiä siihen, että tuen tarpeen ilmeneminen ei aina johda opetusryhmän tai koulun vaihtoon.

Toisaalta kuitenkin profiloituneet kaupunki / aluetasoiset pienluokat vahvaa tukea tarvitseville oppilaille ovat osoittautuneet toimiviksi ja tarpeellisiksi joten mahdollisuus profiloituneisiin erityisluokkiin todennäköisesti kannattaa säilyttää.

Kuopion satsaaminen varhaiseen puuttumiseen sekä oikea-aikaiseen ja oikea-kestoiseen tukeen näyttäisi tuottavan tulosta sillä erityisen tuen oppilaiden määrä ja erityisluokalla opiskelevien oppilaiden määrä on pienempi kuin suomessa / verrokkikunnissa keskimäärin. Tämä viittaisi siihen että perusopetuksessa on onnistuttu toteuttamaan Kuopion kaupungin strategian mukaista ”suppilomallia” jossa laadukkaalla ennaltaehkäisyllä vähennetään kalliita korjaavia toimenpiteitä. Myös Kuopion tilastotietoja perusopetuksesta [https://www.kuopio.fi/documents/7369547/7550191/Tilastotietoja\\_perusopetuksesta2016-2017.pdf/719c4d23-e904-4f88-ada5-3d0709f8c836](https://www.kuopio.fi/documents/7369547/7550191/Tilastotietoja_perusopetuksesta2016-2017.pdf/719c4d23-e904-4f88-ada5-3d0709f8c836) oppaan mukaan erityisoppilaiden määrä lähti nopeaan laskuun kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteuttamisen aloituksen jälkeen.

Kuopiossa on ollut tarjolla runsaasti opettajien täydennyskoulutusta liittyen kolmiportaiseen tukeen kaupungin oman koulutustarjonnan kautta sekä Opetushallituksen rahoittamien hankkeiden kautta. Yleisopetuksen opettajien tuksi Kuopiossa on otettu ELA opettajien tarjoama konsultaatio oppilaan lähikouluissa. Tämän lisäksi Kuopiossa on myös kaksi konsultoivaa erityisluokanopettajaa, jotka jalkautuvat oppilaan kouluille haastavissa tilanteissa, joissa oman koulun osaaminen ei riitä. Kaupungissa on kehitetty yhdessä perusterveydenhuollon ja oppilashuollon kanssa uusia toimintamalleja, esimerkkinä Oppiva –työryhmä, jolla pyritään tukemaan oppilaita joilla on oppimisvaikeuksia ja tarkkaavuushäiriötä. Alue-erityisopettajat konsultoivat kouluja kolmiportaiseen tukeen liittyvien prosessien osalta.

**Tulevaisuus**

Kolmiportaisen tuen kehittämisryhmä valmistelee kehittämis ehdotukset syksyn 2017 aikana ottaen huomioon erityisopetuksen kansallisen strategian, opetussuunnitelman tavoitteet, lainsäädännön ja Kuopion strategian.

Vaikutusten arviointi

-

**Esitys**

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta päättää antaa edellä esitetyn lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Liitteet

6 2717/2017 Valtuustoaloite: Erityisopetuksen tila Kuopiossa

Valmistelija

Mika Kuitunen

puh. +358 44 718 4421

Leena Auvinen

puh. +358 44 718 4003

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Heikki Meriranta poistui kokouksesta klo 19.03 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Hanna Svensk poistui kokouksesta klo 19.05 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Mika Kuitunen poistui kokouksesta klo 19.07 tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

§ 40

Asianro 1146/12.00.01.00/2017

**Vastine valtuustoaloitteeseen koskien uutta lähikoulua Linnanpellon ja Männistön alueelle****Opetusjohtaja Leena Auvinen**  
**Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö**

Kaija Räsänen ja yhdeksän muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuustoaloitteen koskien uutta lähikoulua Linnanpellon ja Männistön alueelle. Aloitteessa kannetaan huolta Linnanpellon, Männistön, Pappilanmäen ja Itkonniemen alueiden rakentamisesta ja lasten koulupaikasta Kalevalan koulun Linnanpellon yksikön lakkauduttua vuonna 2014. Valtuustoaloitteessa todetaan, että tieto uudesta lähikoulusta lisääisi myös alueen asuntojen kysyntää ja allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että Linnanpelto - Männistö alueen tulevaisuuden kouluasia tutkitaan ja selvitetään.

Männistön ja Linnanpellon alue on osa oppilasaluetta, johon kuuluvat Pohjantien ja Kettulan alakoulut sekä Puijonsarven yhtenäiskoulu. Entisellä Linnanpellon yksikön oppilasalueella asuvien yläkouluikäisten koulu on joko Hatsalan klassillinen koulu tai Minna Canthin koulu.

Kaupungissa on käynnistymässä palveluverkostoeselvitys, jossa palveluverkostoa tarkastellaan laaja-alaisesti eri käyttäjäryhmien ja toimijoiden näkökulmasta. Kärkenä tarkastelussa ovat päiväkodit ja koulut, mutta tarkastelua tehdään yhdessä hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen, tilakeskuksen, kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen kanssa. Näin pystymme yhä paremmin ottamaan huomioon eri näkökulmat ja saamaan aikaan yhä paremmin kunta-laisten tarpeita oikea-aikaisesti vastaavat palvelut sinne, missä niillä on kysyntää ja tarvetta. Verkostoeselvitystyön yhteydessä tarkastelemme myös valtuustoaloitteessa esille nostetun Linnanpelto -Männistö alueen sekä uuden ns. Atrian alueen.

Vaikutusten arviointi

-

**Esitys**

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta päättää antaa edellä esitetyn lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Liitteet

7 1146/2017 Valtuustoaloite: Linnanpelto - Männistön alueelle tarvitaan lähikoulu

Valmistelija  
Leena Auvinen  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4003

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

§ 41

Asianro 8670/12.01.00.02/2017

**Kuopion kaupungin päivälukioiden aloituspaikkojen määrän lisääminen 1.8.2018 alkaen****Opetusjohtaja Leena Auvinen**  
**Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö**

Lukion aloituspaikkojen kokonaismäärän lisäykselle on tällä hetkellä tarve. Kuopiossa jäi vuonna 2016 yli 80 ensisijaista hakijaa vaille lukiopaikkaa, ja keväällä 2017 vastaavasti yli 180 ensisijaista hakijaa jäi ilman lukiopaikkaa. Kaupunkilukioiden keskiarvorajaksi muodostui 7,67. Keskiarvo on valtakunnallisessa vertailussa korkea.

Kevään 2018 opiskelijaksiotossa aloituspaikkoja ehdotetaan lisättävän kolmellakymmenellä (30), jolloin kokonaismäärä on 792 ja josta 777 sijoitetaan varsinaisessa oppilaaksiotossa lukio-opetuspäällikön erillisellä päätöksellä ja viisitoista aloituspaikkaa jää käytettäväksi, mikäli lisäpaikkatarvetta ilmenee.

Vuoden 2018 talousarvioesityksessä lisäpaikkojen järjestämiseen on esitetty 70 000 euron määräraha.

Vaikutusten arviointi -

**Esitys**

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle, että Kuopion päivälukioiden aloituspaikkojen määrää lisätään kolmellakymmenellä (30) 1.8.2018 alkaen, jolloin kokonaismäärä on 792.

## Liitteet

8 8670/2017 Lukio-opetuspäällikön esitys Kuopion kaupungin päivälukioiden lukiokohtaisiksi aloituspaikoiksi 1.8.2018 alkaen

Valmistelija

Samuli Laitinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4040

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

§ 42

Asianro 8672/00.01.03.01/2017

**Tietoja Kuopion kaupungin perusopetuksesta lukuvuonna 2017 - 2018****Opetusjohtaja Leena Auvinen**  
**Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö**

Perusopetusasetuksen mukaan (POA 9 § 1 mom.) opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määritetään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Koulut ovat laatineet kuluvan lukuvuoden 2017–2018 lukuvuosisuunnitelmat yllä mainitun asetuksen mukaisesti.

Lukuvuosisuunnitelmista koottu aineisto sisältää tietoja oppilasmääristä, perusopetusryhmien koosta, erityisen tuen oppilaiden määristä, oppilaiden kielivalinnoista, maahanmuuttajaopetuksesta, lisäopetuksesta, perusopetuksen iltapäivätoiminnasta, peruskoulujen opetushenkilöstön määristä sekä koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelujen käytöstä ja peruskoulun oppilaiden poissaoloista lukuvuonna. Vuosisuunnitelmat sisältävät myös asiat, jotka kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa on määriteltävä kuvattaviksi vuosisuunnitelmissa.

Tiedot Kuopion perusopetuksesta on koottu peruskoulujen lukuvuoden 2017–2018 vuosisuunnitelmista sekä lukuvuoden 2016–2017 arviointitiedoista ja tilastoista.

Vaikutusten arviointi

-

**Esitys**

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee tiedoksi Tilastotietoja perusopetuksesta lukuvuonna 2017–2018.

Liitteet

9 8672/2017 Tietoja Kuopion kaupungin perusopetuksesta lv 2017 - 2018

Valmistelija  
Eila Kumpulainen  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4001

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

§ 43

Asianro 8673/00.01.03.01/2017

**Tietoja Kuopion kaupungin lukioista lukuvuonna 2017 - 2018****Opetusjohtaja Leena Auvinen**  
**Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö**

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia vuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta, työajoista, koulutuksen järjestäjän yhteistyöstä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa, koulutuksen hankkimisesta muulta koulutuksen järjestäjältä sekä muulta yhteisöltä tai säätiöltä, itsenäisestä opiskelusta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista (Lukioasetus 3 § 2 mom).

Kuopion lukioiden rehtorit ovat laatineet lukioasetuksen mukaiset lv. 2017–2018 vuosisuunnitelmat yhdessä opettajakuntien ja opiskelijoiden kanssa. Vuosisuunnitelmat sisältävät tietoa lukioiden toiminnan painopistealueista, kehittämiskohteista, opiskelijamääristä, opetusresurssin käytöstä, eri tahojen kanssa tehtävästä yhteistyöstä, talousjohtamisesta ja muista johtamiskäytännöistä. Vuosisuunnitelmien toteutumista arvioidaan lukuvuoden päätyttyä.

Hyvinvoinnin edistämisen ja Kasvun ja oppimisen palvelualueiden toimintäsäännön 11 §:n mukaan opetusjohtaja hyväksyy lukioiden vuosisuunnitelmat. Opetusjohtaja on hyväksynyt lukioiden vuosisuunnitelmat ja ne ovat nähtävissä lukioyksikössä.

Tiedot Kuopion lukioista on koottu lukioiden lukuvuoden 2017–2018 vuosisuunnitelmista sekä lukuvuoden 2016–2017 arviointitiedoista.

Vaikutusten arviointi -

**Esitys**

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee tiedoksi ”Tietoja Kuopion lukioista lv. 2017-2018”

**Liitteet**

10 8673/2017 Tietoja Kuopion kaupungin lukioista lv 2017-2018

Valmistelija  
Samuli Laitinen  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4040

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

**Tiedonantoja 21.11.2017**

**Kasvun ja oppimisen palvelunalueelle saapuneet kirjeet:**

Kasvun ja oppimisen palvelualue/toteutuma: tammi - lokakuu 2017 (jaetaan liitteenä).

Opiskelijavuositiedot Pohjois-Savossa  
Tiedoksi asia. Kirje on allekirjoituskierroksella (jaetaan liitteenä).

**Seuraavana viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja:**

- kasvatusjohtajan päätöspöytäkirja ajalta 2.11.2017 § 5 (hankinta- ja ym. sopimukset)
- perusopetuspäällikön päätöspöytäkirjat ajalta 27.10.2017 – 14.11.2017 §:t 73 - 76
- henkilöstö- ja hallintopäällikön päätöspöytäkirjat ajalta 27.10.2017 – 8.11.2017 §:t 117, 119 – 121 (henkilöstöasiat)
- palvelupäällikön päätöspöytäkirja ajalta 18.10.2017 § 38 (henkilöstöasiat)
- palvelupäällikön päätöspöytäkirja ajalta 2.11.2017 § 33 (henkilöstöasiat)
- talouspäällikön päätöspöytäkirjat ajalta 3.11.2017- 8.11.2017 §:t 5 ja 6 (vahingonkorvaukset (S)), ajalta 23.10.2017 – 26.10.2017 §:t 22 – 24 (maksut (S))
- tilahallintapäällikön päätöspöytäkirjat ajalta 23.10.2017 – 3.11.2017 §:t 23 - 27
- nuorisopäällikön päätöspöytäkirjat ajalta 24.10.2017 – 8.11.2017 § 6 (henkilöstöasiat) ja § 4 (avustukset)
- iltapäivätoiminnan suunnittelijan päätöspöytäkirjat ajalta 7.11.2017 – 9.11.2017 §:t 23 ja 24 (oppilasasiat)
- Neulamäen koulun rehtorin päätöspöytäkirja 25.1.2017 § 4 (henkilöstöasiat)
- Snellmanin koulun rehtorin päätöspöytäkirjat ajalta 8.11.2017 – 9.11.2017 §:t 5 ja 6 (henkilöstöasiat)

**Liitteet**

- |    |                                                                          |
|----|--------------------------------------------------------------------------|
| 11 | 468/2017 Kasvun ja oppimisen palvelualue / toteutuma: tammi-lokakuu 2017 |
| 12 | 468/2017 Opiskelijavuositiedot Pohjois-Savossa                           |

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee edellä olevat asiat tiedoksi ja päättää, etteivät ne anna aiheutta enempää toimenpiteisiin ja ettei edellä mainituissa pöytäkirjoissa olevia päätöksiä oteta kasvun ja oppimisen lautakunnan ratkaistavaksi.

**Päätös**

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

21.11.2017

**Liite A kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / Kasvun ja oppimisen lautakunta (41 §)****Oikaisuvaatimusoikeus**

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

**Oikaisuvaatimusviranomainen**

Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen lautakunta

|              |                                        |
|--------------|----------------------------------------|
| Postiosoite  | Vuorikatu 27, 70100 KUOPIO             |
| Käyntiosoite | Vuorikatu 27                           |
| Puhelin      | 017 18 2111                            |
| Faksi        | 017 18 4210                            |
| Sähköposti   | kirjaamo.kasvujaoppiminen(at)kuopio.fi |

**Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen**

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaan-  
nista**. Kunnan jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Kuopion kaupungin verkkosivuille [www.kuopio.fi/paatoksenteke](http://www.kuopio.fi/paatoksenteke). Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

**Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen**

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston virka-ajan päättymistä tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

21.11.2017

**Liite B kuntalain mukainen valitusosoitus / Kasvun ja oppimisen lautakunta (37 §)****Valitusoikeus ja valitusperusteet**

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Yksityisoikeudellisen riita-asian (esimerkiksi vahingonkorvausvaatimus) tutkiminen ja ratkaiseminen ei korvauksen perusteen ja määrän osalta kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

**Valitusviranomainen** Itä-Suomen hallinto-oikeus

|              |                            |
|--------------|----------------------------|
| Postiosoite  | PL 1744, 70101 KUOPIO      |
| Käyntiosoite | Minna Canthin katu 64      |
| Puhelin      | 029 56 42500 (vaihde)      |
| Faksi        | 029 56 42501               |
| Sähköposti   | ita-suomi.hao(at)oikeus.fi |
| Virka-aika   | 8.00 - 16.15               |

**Valitusaika**

Kunnallisvalitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaan- nista**. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Kuopion kaupungin verkkosivuille [www.kuopio.fi/maatoksenteke](http://www.kuopio.fi/maatoksenteke). Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

**Valituskirjelmän sisältö ja liitteet**

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan nimi, kotikunta ja postiosoite.

21.11.2017

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja sen mukaan kuin hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

### **Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle**

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitusasiakirjat toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

### **Oikeudenkäyntimaksu**

Tuomioistuin voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä tuomioistuinmaksun lain 2 §:n (1455/2015) mukaisen oikeudenkäyntimaksun.